

ringen. Det var vistnok meget ofte, at den benyttede sig af denne Magt, og at den ikke tillod, at en saadan halvt administrativ Sag blev bragt ind for Domstolene, men det var dog ogsaa ofte Tilfældet, at Tilladelse blev givet til, at det skete, og jeg troer, at det ialfsald er i sin Orden, at Sigt kan skee, og at det ogsaa fremdeles bør finde Sted. Jeg vilde derfor meget ønske, at ialfsald en Bestemmelse, hvorved der saaledes blev forbeholdt Regeringen Ret til, naar den ønskede det, at kunne henvise en Sag til Domstolene, blev indsat i § 12.

Lehmann: Der kan ingen Tvivl være om, at dersom vi her i Danmark havde en administrativ Ret, da vilde de heromhandlede Sager høre ind under samme; men den ærede sidste Taler syntes jo at være af den Mening, der ialfsald forekommer mig at være indlysende rigtig, at det vilde være en Luxus for et saa lille Land som vort, om man vilde organisere en saadan heelt ny Domstol, som skulde være halvt administrativ og halvt judicial. Da vi nu ingen saadan Domstol have, er Spørgsmaalet imidlertid: Hvor høre saa disse Sager hen? Jeg svarer herpaa: under de sædvanlige Domstole, og mit Svar paa dette Spørgsmaal er af den Bestaaffenhed, at det ikke let principielt vil kunne finde nogen Modsigelse; thi det, at fortolke givne Love og at anvende dem paa de concrete Tilfælde, er jo netop det, hvorfor Domstolene ere indstiftede, og netop hos dem bør man altsaa søge den Retsbestyttelse, som tilkommer Enhver, der mener sig krænkert i sin Ret, selv om der end meget sjældent maatte blive Anledning til at indbringe nogen Sag for dem. Jeg skal endnu med Hensyn til dette Spørgsmaal kun bemærke, at § 12 ialfsald i sin nuværende Udfattelse frembyder den store Besynderlighed, at, medens man i Paragraphen har søgt at tilveiebringe en Garanti for de Embedsmænd, som ikke sortere under Finantsministeriet, gjennem en Bestemmelse om, at begge Ministre skulde være enige i Afgjørelsen, baade den særlige Sagminister og Finantsministeren, hvilken sidste ganske vist bør have en Stemme, saa findes der derimod ikke fastsat noget saadant Correctiv med Hensyn til

alle de Embedsmænd, som sortere directe under Finantsministeriet. Der vil saaledes opstaa et ganske andet Retsforhold for disse Embedsmænds Vedkommende, og de udgjøre oveniøbet det meget store Fleertal af Landets Embedsmænd i Sammenligning med alle andre Embedsmænd.

Hvad angaaer den med Hensyn til Lovforslagets § 7 stedfundne Discussion, da vil jeg kun gjøre den ærede 1ste Landsthingsmand for 1ste Aarsh. (Madvig) opmærksom paa, at selv om Alt, hvad han i saa Henseende anførte, var rigtigt — jeg troer rigtigt nok, at der var enkelte Punkter deraf, som maatte undergaae lidt Modification — saa vilde den paagjældende Sag dog ikke derved fremmes et eneste Ganessjed, hvorimod man ved at vedtage den i § 7 foreslaaede Bestemmelse vil give hele det antiquerede, absolutistiske, tydske Titel- og Rangsystem, som har vundet en saa sørgelig Indgang og har slaet saa dybe Rødder i Danmark, et saa stærkt Knæk, at derved det, som han ansaae og som jeg ogsaa antydede som eventuelt henfigtsmæssigt, nemlig et Tjenestereglement for Embedsmænd og en ny Rangforordning for alle Andre's Vedkommende, om hvilken der jo ikke her kan være Tale, multig vil blive overflødig. Der vil derved være givet Systemet et saadant Knæk, at vi ganske trostigt kunne imødesee dets Bortfalder om kortere eller længere Tid, navnlig naar vi tillige istedetfor den i Paragraphen paa urette Sted anbragte Hale sætte den ganske simple, nøgterne og naturlige Sætning, at al Titelrang bortfalder, naar Vedkommende derom fremsætte Begjæring for det vedkommende Ministerium. Da ville ogsaa de, der nu ikke kunne kjøbe saamange Bøger, som de ønske, fordi saamange Penge gaae til Rangstat, derigjennem have et ganske simpelt Midde, hvorved de kunne frigjøre sig baade for deres Titelrang og deres Rangstat.

Finantsministeren: Jeg troer med ærede Talere, at dette Lovforslag just ikke er Stedet, hvorunder man skal komme ind paa en vidtløftig Discussion om Rang- og Titelvæsenet, og jeg skal selvfølgelig erkjende, at dette Spørgsmaal egentlig talt slet ikke hører